

REDACȚIA

răd, Str. Aulch (Adam)

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe 1 an fl. 10; pe 1/2
an fl. 5; pe 1/4 de an
fl. 2.50; pe 1 lună fl. 1.

N-rii de Duminecă pe
an fl. 2.—

Pentru România și străinătate:
pe an 40 franci.

Manuscrisurile se înapoiată.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Str. Aulch (Adam)

INSERTIUNILE:

de 1/2 lină: prima dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia oară 4 cr. și timbru
de 90 cr. de fiecare publi-
cațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sânt a se plăti
înainte.

Scrisori nefrancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

La plecare.

I. P. S. Sa noul nostru Metropolit și-a luat eri rămas bun de la catedrală și credincioșii pe care în calitate sa de Episcop i-a păstorit vreme de aproape un pătrar de veac.

Cum a păstorit I. P. S. Sa, nu viem să desbatem acum. Credem însă că dacă I. P. S. Sa n'ar fi dat atâta crezământ sfetnicilor sei slabi, ci ar fi ascultat câte odată și cuvântul celor pe cari îi crede „dușmani“ ai Sei, dar' cari în faptă și-au îndeplinit întotdeauna numai datoria de control, atât de necesar în orice organism constituțional, apoi I. P. S. Sa nu s'ar fi simțit îndemnat ca până și în vorbirea sa de adio să facă — pledoar. Și încă în ce chip? Așa că credincioșii ascultători au rămas înmărmuriți și s'au întrebat îngrijați dacă se poate ca discuțiile pătimase din publicitate să se continue și de pe amvon??

Prea Credem că I. P. S. Sa s'a simțit mângaiat putând să primească o m a g i i l e venerabilor protopopi și preoți cari au venit să-i strângă încă odată sfânta dreaptă.

Va recunoaște însă și I. P. S. Sa că despărțirea era să fie mult mai duioasă, dacă după-ce s'a văzut odată ales metropolit, I. P. S. Sa nu ar fi forțat să lase aici lucrurile „aranjate“ prea după pofta numeroaselor sale rudenii. Cel puțin în aceste zile să fi deschis inima sa de arhieru cu dragoste pentru toți fii sei sufletesti și la porțile constituției noastre bisericesti să nu fi pus pază nepoți. Să ne lase, să răsufăm odată și noi liberi, că destul gemem sub greutatea guvernului politic. Cel puțin în biserică să nu simțim presiune.

Era atunci să vadă în jurul seu pe toți fii bisericii și între preoți două treimi nu erau să fie cei din Bănat, din protopopiatele d-lor Putici, și Voicu Hamza, ci ovațiunile erau să fie ceva ce rar se vede între Români.

Dacă nu au putut ajunge ca la alegerea de metropolit să intrunească voturile întregului congres, nu era un motiv că reintorși de la Sibiu, neamurile I. Preasfinției Sale să caute a desbina și pe cei din diecesa Aradului, voind să impună cu de-a sila o candidatură antipatică, în favorul căreia deja de septemăni de zile se urmează o propagandă nespuse de pătimasă. Nici să se încheie până la guler față de o minoritate atât de imosantă ca cea care a ținut ca potrivit statutului organic să discute activitatea celor din gremiu.

Nu era atunci să se scrie și să iasă în publicitate jeluirea Preasfințimii dl Pavel Rotariu și nici ziarele maghiare din loc nu erau să iubească putând să vestească cetitorilor lor că eată, Valachii sunt certati și „metianștii“ au demonstrat

ieri nu atâta pentru noul metropolit, cât contra „ultraștilor“ cari am fi noi, cești de la „Tribuna Poporului“.

Dar' nu voim să deschidem polemică. Ci acum la despărțire, dorim sincer înaltpreasfinției Sale sănătate și ani mulți de păstorire, îi dorim inspirațiuni la fapte cari să-i câștige inimile și a celor cari dacă i-au făcut opoziție aici, în Diecesă, apoi au făcut-o desigur nu din rele porniri, ci din jelozie pentru sfințele noastre așezăminte bisericesti și școlare.

Consistor plenar. Azi se ține cel din urmă Consistor plenar sub președinția fostului episcop Ioan Meșianu.

Între alte agende, după cum suntem informați, este și investiția de care va fi onorat Preacuvioșia Sa dl vicar Iosif Goldis, încredințându-i-se, până la instalarea noului episcop, conducerea întregii diecese. Se va hotărî de asemenea și ziua în care se va face alegerea viitorului episcop.

Planul Țarului. La timpul seu anunțasem și noi, că în Englitera se urmează ideea a arangia un fel de cruciadă a tuturor acelor cari consimt cu planul Țarului despre așa zisa desarmare. „Prietenii păcii universale“ erau să pornească din Londra și călătorind spre Petersburg, erau să se oprească în toate capitalele Europei, unde s'ar fi ținut conferințe publice și li-s'ar fi alăturat prietenii lor din respectiva țară; și astfel s'ar fi sirîns o cruciadă pacinică, ca demonstrație pentru desarmare. La Petersburg era să fie prezentată țarului, pentru a-i muțami și al ruga să continue întru realizarea planului seu. Spre scopul acesta prietenii „păcii“ din Londra și înființară o foaie sub titlul: „Resbel contra resbelului!“ (War against war!)

Cel mai nou număr al seu vestește că planul cu cruciada e părăsit dovedindu-se ca nerealisabil. În schimb se vor aduna toate enunțațiunile și hotărârile luate, precum și alt soi de manifestațiuni puse la cale de către corporațiunile și meetingurile ținute în Englitera; se vor preda prin delegațiune specială ministrului-president al lor Salisbury și dacă vor fi asigurați aranjatori dinainte, le vor duce și Țarului.

Bănffy pus în arhivă. Foaia oficială din Budapesta publică decretul regesc de două rânduri, prin care Bănffy e numit mareșalul Curții regale ungare. Va să zică cel ce se fălșia, că nimeni pe lume nu'l întrece în viclenie (ravaszság), a ajuns în starea, unde această calitate superioară bănffyana va avea mai puțin teren de cât în orice altă ocupație, a se valora, cel puțin în ale politice.

MANIFESTAȚIA DE ERI.

În catedrală. — Vorbirile. — La reședință.

Drept întregire a celor date eri despre doxologia servită în catedrala din loc cu prilejul plecării I. P. S. Sale noului Metropolit, dăm încă amănuntele de mai la vale.

Vorbirea de adio a fost rostită în biserică, ear nu la curtea episcopescă, după cum fusese planul.

A vorbit d. C. Gurban, care a reeditat aproape tot ce I. P. S. Sa scrie în pastora Sa publicată în numărul din urmă al „Bisericii și Școlai“.

Doar că lauda exagerat, ceea-ce face ca d. Gurban să apară într'o lumină foarte ciudată, când se știe că nu e tocmai așa mult de când d-șsa vorbea despre fostul episcop întocmai cum scrie d. Pavel Rotariu în clasa sa jalbă către mitropolitul Miron Romanul.

După cuvântarea părintelui protopop Constantin Gurban, noul Metropolit Ioan Meșianu a rostit din scaunul episcopesc cam următoarele:

Mai întâiu mulțumește obștei care a venit din toate părțile ca să asiste la însemnatul act din viața înalt Preasfinției Sale. Nu e numai a mea vrednicie care mi-se atribuie, ci și a clerului și a poporului, care totdeauna mi-a dat mână de ajutor, ca să pot ridica instituțiunile menite pentru înaintarea în bine a poporului nostru.

Am lucrat, urmează noul metropolit — fiindcă am considerat pe eparchienii mei ca aparținători unei mari familii al cărei părinte am fost eu, și pentru care totdeauna am lucrat și promis că nu-mi voi uita de ea nici după-ce mă voi îndepărta d'aici. Prin 3—4 circulare la an îmi voi aduce și de acum înainte aminte de eparchienii mei din Arad.

Se plânge apoi că a fost dușmănit din partea unor oameni căror nu le-a făcut rău (D. Putici aprobă stranic, parcă ar fi la vre-o întrunire electorală!), ceea-ce dovedește, credem noi, că acei oameni nu pot fi dușmani, ci au dus numai luptă constituțională în favorul bisericii.

Aprins și cu gesturi largi vorbește contra preșinilor sei „dușmanii“, producând o impresie penibilă, deosece lupta d'afară nu trebuie dezbătută în biserică. Dr. Putici și Bozganuț îl aprobau însă șgomotos.

Urmează apoi: De 24 ani de când am venit din Ardeal am lucrat necurmat pentru-ca biserică și cu ea și poporul să ajungă la țelul dorit de marii bărbați Metropolitul Șaguna și fecicilul Emanuil Gozșdu.

Lumea recunoșcătoare ridică statui acelor bărbați cari au lucrat fie pentru biserică, fie pentru școală, fie pentru amândouă. Uitați-vă în toate, la toate popoarele ce ne împrejmuesc și veți vedea recunoștința ce se aduce bărbaților aleși ai lor iar memoria le e prea slăvită prin ridicarea statuelor.

Face apoi un apel ca eparchienii Aradului și pe mai departe să lucreze pentru ridicarea de așezăminte de cultură fiind că numai prin cultură și învățatură își va putea Românul ocupa locul ce i compete și lui ca popor. Îndeamnă pe cler și popor ca să meargă mână, n mână, să fie cu ascultare și iubire față de Majestatea Sa Imperatul și Rege Francisc Iosif I (Numerosul public din catedrală erupe în urale puternice de: „Traiască Maj. Sa“) Îndeamnă apoi ca eparchienii Aradani să fie cu supunere și față de patrie și legile ei, să fie cu aceeași iubire și față de neam, biserică și școale, căci dela iubirea față de de acestea atârână viitorul nostru al tuturor.

După terminarea sf. liturgii s'a împărțit sf. anafură prin însuși Excelența Sa noul

metropolit, după care s'a început plecarea înspre reședință. Ca și la sosire, tot așa și la eșire, preoții care nu serveau, au făcut spălier prin care a trecut Excel. Sa urmat fiind până la reședință de întreg publicul ce a asistat la serviciul divin.

Protopopii aflători față s'au prezentat în reședință și și-au luat rămas bun de la Excelența Sa.

„VICTORIA“.

Privitor la adunarea generală a băncii „VICTORIA“ din Arad, mai dăm următoarele amănunte:

Raportul direcțiunei espune gravitate a situațiunei financiare din anul trecut. De o parte recolta slabă, de altă parte scumpețea enormă a banilor mai ales în a doua jumătate a anului trecut, și afară de acestea și regretabila criză ce a erupt tot în acest timp pe piața din Arad la institutul „Aradi polgári takarékpénztár“, — cu care de altmintrelea institutul nu a stat în nici un fel de legătură de afaceri, — au avut efectele lor păgubitoare pentru piața de bani din Arad, dar' și pentru dezvoltarea afacerilor de la institut.

Sub aceste influințe direcțiunea și-a impus oare-care rezervă față de năvala cerei de credite nouă, și în special a redus contul creditelor hipotecare, cu intențiunea ca să se poată face cât mai mobile capitalele pentru timpuri de nevoie, — și direcțiunea e gata a urma și pe mai departe această tendență de siguranță, rămânând întotdeauna între marginile puterilor de cari dispune, și încheiând numai operațiuni reale și solide.

Cu toate acestea se constată cu mulțumire că și în decursul anului trecut, afacerile și clientela au crescut și au luat o dezvoltare, care dovedește încrederea publicului și servește de garanță pentru viitor.

Dividenda se stabilește în 8 fl. la acție care se poate ridica imediat după adunarea generală.

„Victoria“, de la începutul activității sale a pus un deosebit pond pe fondul de rezervă, căci fondurile de rezervă formează țaria și asigurază trînicia unui institut de bani. Lăcomia câștigului momentan a privit-o întotdeauna de o ușurință ca să nu zicem tendență de risipă. Așa a ajuns institutul în relativ scurta sa activitate de 12 ani, că și-a agonisit un fond de rezervă de 127.000 fl. plus un fond de pensiuine de 16.000 fl.

Totala circulație a anului de gestiune face 20 milioane.

Resultatele produse în anul expirat legitimează numele cel bun al institutului și puterile productive ale poporului nostru atâta vreme ținute sub cenușă. Munca cinstită și capul luminat și-a reputeat succesele în adunarea generală de ieri. Și rodul acestei munci cinștite e o întărire economică a poporului nostru, căci asupra lui se revarsă binefacerile institutului.

Încrederea acționarilor cu care își încunjură direcțiunea sa, venim să o întărim și noi în afară înaintea lumii mari, căreia credem a-i face plăcere prezentând acest frumos tablou despre un institut românesc.

„Transilvania“, organul „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“. Director Dr. C. Diaconovich. Nrul de pe Nov. și Dec. are următorul Sumar: La Fine anulului. Descântece de dragoste (din Banat). Descântece de deochiu. Statistica Românilor din Transilvania în 1733, de N. Togan. Din despărțiminte. Știința literatură și artă: „Revista Economică“ Anuarul financiar și economice pe 1898, de Petra-Petrescu. Partea oficială.

Se caută un bărbat inteligent, în etate dela 45—50 ani; doritorii să se adreseze administrațiunei ziarului „Tribuna Poporului“.

Călindarul Minervei

Cel mai valoros și mai frumos calendar din câte au apărut până acum în limba rom.

Intreg cuprinsul e original.

Cele mai minunate ilustrațiuni ce au ieșit din atelier tip. românesc.

Multe din ele reprezintă localități și porturi din Ungaria și Transilvania.

Călindarul acesta apărut în tipografia Minerva din București e atât de bogat în cuprins atât de frumos în cât ar fi o pagubă pentru preoții, învățătorii, notarii, avocații, medicii și toți inteligenții români. Dacă nu s'ar cumpăra acest călindar pe 1899.

Prețul 90 cr. trimis franco.

Se poate cumpăra dela Administrațiunea „Trib. Poporului“.

Aducem la cunoștința onoratei noastre clientele

că ne-a sosit

cele mai nouă stofe

pentru sezonul de primăvară pe cari a le putea privi rugăm On. noastră clientelă să binevoiască a ne cerceta.

Cu distincă stimă

Georgiu Jancovits

Conducătorul firmei de manufactură
Rosenblüh H. et. Comp

296 3—5

„CONCORDIA“ societate comercială pe acții, Sibiu.

FILIALA ÎN FĂGĂRAȘ EN GROS ȘI DETAIL.

Deposite en gros Căneni (România) și Alba-Iulia.

Branșa de coloniale

Zahar, cafele fine, delicatose de saison și brânzături de tot felul, chocoladă și cacao, ciaiuri (thea) veritabile și bisquits fini, precum și pesmeți, romuri veritabile de Jamaica și Cuba, cognacuri adevărate franțuzești și indigene.

Mare deposit de vinuri naturale indigene dela 40 cr litru în sus.

Vinuri veritabile de Bordeaux, Malaga, Madeira Oporto și Xeres, champagne franțuzească adevărată precum și indigenă. Liqueruri străine și din țeară. Trică bătrână, sligoviță, țeseovină și rachiu de trebere.

Mare deposit de făină de Banat excelentă.

Deposit bine asortat de ape minerale.

Iere moi și proaspete. Iere roșii. Rahat de „Bellavista“. Halva. Luminări de ceară, stearină, parafină și senu. Singurul deposit al fabricii de luminări și stearină Moessner & Mersing din Galați (România)

Branșa de textil și manufactură.

Mare deposit și bine asortat în țesături de in și bumbac, pichet barchet de vară (de vară și de iarnă)

Garnituri de masă, serviete și proscopae.

Basmale veritabile de Irlanda. — Șifon Oxford, Creton Pânzături.

262 9—50 Bumbacuri de impletit, croșetat și brodat.

Lână răsucită și bircă.

Mătăsuri de cusut și brodat în colori veritabile dela Dollfus-Mieg & Co. Mühlhausen i/E, cea mai renumită din lume.

Cămeși pentru bărbați și pentru turiști Gulere mangete și cravate

Mare sortiment de ciorapi pentru bărbați, dame și copii.

Prețuri-curente la cerere gratis și franco.

Se primesc comande pentru următoarele lucruri:

Circulare și prețuri-curente

NOTE

Opuri și Broșuri

Strada Aulich Nr. 1.

Tipografia „Tribuna Poporului“, A. P. Barcianu Arad

Strada Aulich Nr. 1.

Diferite tipărituri pentru bănci

PLICURI

Invitări, cărți de vizită, anunțuri funebre

Prețuri foarte moderate.

Orice comande se efectuează prompt.

mai iute de cât iepurodată ti spuse, să nu se amestece în judecările lui, pentru-că atunci ti va da drumul să meargă earșei acasă în bordeiul părintesc. Ea se învoi și se făcu împărăteasă.

In acea vreme în satul vecin erau doi oameni săraci. Unul avea un cal și o iapă, ear celalalt o căruță. Ei prinseră caii la căruță și merșeră la pădure după lemne. Dar iapa fiind chiar a fătă, până ce el umblară prin pădure după lemne, a și fâtat și mânzul s'a tras sub căruță, și cel cu căruța zicea că i al lui, ear cel cu iapa nu voia nici decât să recunoască asta. In sfârșit se escă între ei o ceartă mare și se duseră la împăratul.

Împăratul chiar nu era acasă, ci numai împărăteasa. Oamenii îi povestiră el p'cina certei lor.

— Să veniți de altă-dată, le răspunde ea, că împăratul e dus la o holdă s'o păzească, pensu că vin raii să mănca cucuruzul.

— Cum să mănca raii cucuruzul? întrebă ei cu mirare, cum poate fi ace ea?

— Dar cum să fete căruța n'ânzul?! — le zise împărăteasa. Și oamenii se duseră acasă împăcați.

Nu peste mult sosi acasă și împăratul. Ea îi povesti ce s'a întâmplat.

Dar împăratul s'a mâniat tare și a zis: Fiind că te-ai amestecat în slujba mea, ia ce-ți mai place și cară-te ear acasă în bordeiul de unde ai venit!

Atuncea ea luă ceva și vesea în vinul împăratului. Împăratul beu și se ameți. Văzând împărăteasa aceasta, porunci să prindă caii la trăsura cea mai frumoasă. Apoi puse și pe împăratul în trăsură, și porunci să mână la bordeiul părintelui ei. După ce sosi acolo împăratul se trezi, și în loc de curte domnească văzându-se într'un loc unde era bordeiul prăpădit, întrebă că ce s'a întâmplat?

— Tu mi-ai zis, — răspunde ea, — să iau ce-mi mai place și să mă car din casa ta. Mie de tine mi-o mai plăcut, te-am luat dară pe tine. Atunci îmbrățișându o, împăratul o săru'ă ferbinte și zise:

— Muerea cea bună e bărbatului cunună și prinzând caii la trăsură, se ntoarseră earășii în curtea împărătească, unde și azi trăesc, dacă nu vor fi murit.

Di

Moșul răspunde necăjit: In ipsa de dreptate, mă puse sub răspunde, dacă în opt zile nu-i răspunde rebările, că ce-l mai g... ce-l mai și ce-l mai dulce?

Și d-ta nu știi răspun...-ti întrebă

Nu, zise moșul... De unde u?

(*) Anot... că mai gras e comita, care dă hrană tuturor, — mai Caragașoarele, care străbate în toate locu-și fofii mai dulce e laptele mamei, care de Rbt toți!

Ea opt zile moșul merse la împărafelu'i răspunde precum l-a învățat fata.

— Cine ți-a spus — ti întrebă împărăstă — aceste răspunsuri minunate?

— Fata mea, — răspunde moșul.

Bine, — ti zise împăratul, — eată trei hărățituri de fuior, mergi la fata ta și-i dăe, că eu am poruncit, să facă din ele din regiment de cătane cămeși și ismene.

Luându-le, moșul plecă acasă. Sosind slo, fata-l — întrebă:

— Ce ți-a zis împăratul? — Eată ce a... Să faci din fuiorul asta cămeși și nene pentru un regiment de cătane. — Bine! spunde fata. Eată aic. trei lemne dintr'un ard și du-le la împăratul, să-mi facă resoiu, brigle, sul, talpițe, și toate ce trebuie resoiu, ca să pot țese.

Ducând moșul lemnele la împăratul i spunându-i, ce trebuie să facă, împăratul i zise:

— Măi, dacă fată ta e așa de vicleană, du-te spune l, că-i poruncesc să se ducă la cleanțul cel din Silva naltă, să junghie cleanțul și să-mi aducă pelea.

Moșul se ntoarse la fată și-i spuse ce a poruncit împăratul. Fata îi răspunde: — Du-te napoi și-i spune să trimită casapul (măcelarul) împărătesc, ca să junghie cleanțul, apoi eu l'oiu beli și i-oiu duce pelea.

Moșul duse vorba la împăratul și acesta li zise:

— Măi moșule, du-te acasă și spune-i fetei tale să vină aicia la miea.

Mergând moșul acasă spuse fetei ce a zis împăratul. Fata se îmbracă frumos și merse la împăratul. Acesta văzând hărnicia

Melchior Valtezar și Gaspar.

Când s'au născut Christos, trei crai dela răsărit, Melchior, Valtezar și Gaspar, conduși de steaua neobiefnuită, au plecat cu aur, smirună și tămăie, ca să caute pe noul născut împărat. Dinșii însă nu cunoșteau bine calea Vitleemului, și așa se ră-tăciră și umblară o zi întreagă printr'o pădure, și abia de cătră seară ajunseră la un sat.

Rupți de foame și de oboseală, ei bă-tură în poartă la cea dintăiu casă din sat și cerură găzduire peste noapte.

Aceea colibă, care era la marginea satului, și care era făcută numai din scânduri și acoperită cu pământ, era locuința unui biet om sărac, a unui cărbunar, care trăia foarte retras cu muerea sa și cu cei patru copilași ai sei.

Bietul cărbunar, auzind că bate cineva în poartă, eși afară și mare ti fu mirarea, când văzu stăud naintea sa, trei boieri, îmbrăcați în haine cusute numai cu aur.

El se spăimântă, Melchior însă li zise: „Omule, suntem rupți de foame și de obo-seală, să ne dai loc peste noapte în coliba ta și ceva de cină.”

„O! stăpâni mei, zise omul: numai un pat am și acela numai după nume; șese inși suntem noi, eară cu D-Voastră am fi nouă, nici nu încăpem în biată colibuța aceasta. De cină ați putea mânca cu noi, mai avem puțintel mălaiu. Cu toate acestea însă zise săracul, — o să vă fac loc și veți dormi cum va zice Dzeu.”

Intrară deci înlăuntru. Bietul om, trase dela gura copiilor și dete de cină la oa-menii mălaiu cu cartofi copti.

C aii rupți de foame mânăcară cu mare poftă cina pusă de cărbunar. Acesta apoi le dete patul său să se odihnească, ear' el cu nevasta și cu copilașii se culcă pe jos.

Craii adormiră numai decât!

Dimineața, Melchior mulțămi săracu-lui pentru buna găzduire, scoase apoi din buzunar o flueriță, o întinse cărbunarului și li zise: „Ține dragul meu această flue-riță; de câte ori vei pofi ceva ca să ai, suflă în ea de 3 ori, și dorința ta se va împlini. Griji însă să fi milostiv cătră să-racul.”

Craii își luară apoi rămas bun dela cărbunar și plecară.

După ce se îndepărtaseră craii, bietul om se uită cam cu neîncredere la flueriță și zise nevetei sale: „Mai bine ne-ar fi dat boierii aceia vre-un ban, — căci și așa suntem săraci, — decât această flueriță. Voiu încerca totuși să ved!”

Ca să facem voia ta
Si acum și pururea

Pe pruncii nevinovați
Tu iați binecuvântat
Tutoror celor curați
Moștenirea ta le-ai dat.

Comunicată de: *George George* din Berliște.

Pagini din istoria României.

de
G. COȘBUC.

1876—1878.

IV.
Cucerirea Rahovei.

V.

Cu două zile înainte de sărbătoarea Sfinșilor Arhangeli oștirea plecată spre Rahova, sosi spre seară sub dealurile cetății. Oștirea s'a împărțit în două: dorobanții și călărașii de-o parte la stânga rîpei Loscovățului cu 22 de tunuri ale noastre, ear Roșiorii cu Ulanii Rușilor și cu 16 tunuri lângă rîul Schit spre partea cea deschisă a orașului.

Chibzuiala era făcută așa: Dorobanții

și omul nostru: „să am pe mē sufa mea pâne albă, o bucată de carne și o sticlă cu vin, cum m'aș mai ospēta”, și flueră de 3 ori în flueriță.

Dar' minune! Pe masă se ivi numai decât aceea ce săracul a pofit.

Și se ospētară toți foarte bine!

„Ei, își gândi în sine cărbunarul, dacă această dorință mi-s'a împlinit, apoi sigur că tot ce voiu cere mi-se va împlini.”

Și se puse omul nostru pe gânduri că ce să ceară? In sfârșit se hotărî și zise:

„In locul colibei mele să fie un castel mărē cu 7 turnuri.” — Și se făcu.

„Toate odăile mele să fie umplute cu lucrurile cele mai scumpe...” — Așa se întâmplă...

„Să fie toate podurile pline cu grâu și cu cucuruz, grajdurile pline cu vaci, co-tețele cu porci, și lada plină cu bani.” Su-flă de trei-ori în fluer, și toate i-se împli-niră întocmai du-ă-cum a pofit.

Și se făcu omul nostru bogatul cel mai vestit din ținutul acela. Era într'ade-văr mulțumit cu soartea sa.

Intr'o zi dete omul nostru un prânz mare, la care au luat parte toți bogații din ținutul acela. El însuși se puse în frun-tea mesei, care era încărcată cu mâncările cele mai bune. La dreapta ti era nevasta, care era împodobită ca o împărăteasă.

La altă masă erau vre-o 12 lăutari, cari cântau frumos și vesel.

Ca oaspeții să nu fie supărați de vre-un străin, săracul-bogat dispuse, ca la poartă să stea doi slugitori înarmați, cari să oprească pe cerșitori de a intra în curte.

Sigur fiind săracul-bogat, că nu fi de nime contutbat, invitați își petrecu- veseli, frământau mereu cu dinții și bu-la vin bun, cântau și jucau...

Tocmai în seara, când se întem- acesteia, cei darurile le reinforca dure, rec vĕzură c iul Gaspar zise cu neîncreuere căra m- chior:

— Craiule! Aș vrē să știu, dacă om nostru nu cumva a făcut întrebuintare r de fuer, și că oare își ține el făgăduir de a fi blând și milostiv cătră săraci.

— „Vom vedē”, zise Melchior.

Craii schimbă hainele cele frum- perso imbrăcară haine rupte și murdare, și i supra seră la castel să ceară găzduire. are va

Ca să facem voia ta
Si acum și pururea

**Cântarea pruncilor ucși de Irod,
la nașterea D-lui.**

Luptă mare de credință
Vai ce slabi ați început
Ș'ați murit în suferințe
Pentru Domnul azi născut!
Ah! ce mare fericire
De voi prunci nevinovați!
Ați fost dați spre omorire
Dar la cer vă ridicăți
Ingerași din înălțime
Pe Cristos îl prea lăudați!

Că voi pentru omenime
Dar aveți de prunci curați,
Și Christos prin voi învinge
Că-i sunteți cerești oștiri
Legea lui prin acel sânge
V'a primit dintăiu martiri,
Sufletele voastre zboară
Lângă corul Ingeresc
Și cu mărire 'mpresoară
Trorul Tatălui ceresc.

să dea năvală de-alungul dealului de la cetătuia cea mică spre cea mică, spre cea mijlocie și apoi la cea mare. In vremea asta tunurile să bată în Turci de trei părți: de peste Dunăre, din partea dorobanților dela Loscovăț și din partea Roșiorilor de la Schit. Turcii, dacă ar fi s'o rupă la fugă n'aveau unde fugi decât ori la vale pe câmpia către Plevna și atunci încăpeau pe mâna Călărașilor, ori pe partea deschisă spre Schit către Vidin și atunci încăpeau pe mâna Roșiorilor. In celelalte două părți nu puteau: nici n'o să s'asvirlă în Dunăre nici n'o să se arunce pe rîpa Loscovățului. Era lesne de făcut socoteala, că Turcii vor fugi, dacă o fi până într'atău, pe partea deschisă spre Schit. Acolo ar fi dat numai de călăreți, și ar fi mânăcat numai o bătae Dar și alt-fel, părțile de loc într'acolo erau în puterea Turcilor, deci ar fi fugit spre ai lor de alungul Dunării. Dar dincoace ar fi ajuns întâiu pe mâna Dorobanților, și apoi pe a Călărașilor. Ear când e zor-nevoe să te alegi cu bătae, tot mai bine e să mânăci numai una de-ă-t două. Și în urmă nici nu aveau ce să caute pe câmpiile despre Plevna, căci într'acolo nu le-ar fi fost cu îndemănă.

Bine ar fi fost, dacă am fi putut să nu lășăm Turcilor cale deschisă pe nicăiri, să le închidem ce-lea Vidinului cu pedestrima

și să-l prindem pe toți în Rahova ca pati-Osman în Plevna.

Dar nu era de unde să luăm pedestri-rie și ca să o așezăm la gura văii. Oștirer Sale era și așa puțintică, și n'ar fi fost cur-repturile s'o împărțim icl o mână, ca nu c-zică re-rile puțintei și slabi. Vorba dorol (tarea ideii „de cât să ne bată Turcul pe noi, n-dovedit ca să nu l batem nici noi pe el, nu c- cu te-fugă și să ne lase cetatea“.

Cu toate acestea colonelul Słani (u poate a rupt din pedestrima cinc sute de meh-mi ne-tenți și i-a așezat în capul podului de-a rivitor, fie ca pe Turci măcar cât-de-cât, in-tebul nici ca face scăpați pe mâna roșiorilor?) nu mă voiu

Lucrul acesta a fost îndră erau în Rahova la vr'o cinc-ș pușcături din dacă s'ar fi pornit cu totii la fugi împedici pe atăția cu cinc-sute de Dar i-au împedicat. Mehedințenii erau pu la pod, dar erau niște făcăi voinici vrășmași de moarte ai Turcilor, și ținut pe loc și le-au risipit mulțimea toate părțile dar despre lupta lor voi- mai târziu, căci ea s'a întâmpl mai mare al zi după sărbătoarea sfinșilor Ar-putat al cole-noi am rămas cu povestea la cele, din viață, în trecut cu două zile înainte c artă.

pânăce-au ajuns Turcii pe at în București la de la pod, au mai pățit biețire le-a făcut în coala națională de

Aici însă fură rău primiți. Păzitorii nu voiau să-i lase să intre; se făcu un sgomot mare; craii voiau să intre. Săracul-bogat își scoase capul pe fereastră ca să vadă ce e? Dar' văzând pe cerșitori, porunci ca să sloboadă câinii asupra lor.

Craii fugiră, dar' fiecare fu mușcat.

„Știam eu aceasta”, zise Gaspar, care era mai rău mușcat.

„Trist lucru” — zise Valtezar!

Melchior tăcea. Pe semne își propuse răsunarea. Oaspeții din castel își petreceau. Tocmai săracul-bogat ținea un toast, când în curte se auzi duritul unei trăsurii trase de 4 cai.

Om — să-l numim bogatul — își scoase capul pe fereastră și văzând trăsură, crezând că-i mai sosesc oaspeți de cei bogați ca și el, porunci să-i poștească înăuntru. El însuși le eși înainte cu luminarea.

Mare îi fu mirarea, când văzu înaintea sa stând pe cei trei crai, lui îi erau prea bine cunoscuți. — El îi pofti să intre în casă.

„Mulțămim! zise Melchior; nu intrăm în casa celui ce desprețuște pe săraci.”

„Tare te țini de vorbă — că vei fi milostiv către săraci” zise Valtezar.

Ah! nevrednicule; tu slobozi câinii asupra cerșitorilor, — zise Gaspar, care era mai rău mușcat. Acuși îți cânt eu cântecul!...

Melchior scoase acum un alt fluier și suflă în el, dar' așa de îngrozitor, că într-o clipă castelul, masa, oaspeții și toate periră, și cărbunarii se află eărăși singuri și gol, pe patul cel de lemn înaintea colibei sale ruinate, cu muiera și cu copiii săi în sdrențe.

— Vai! zise acum săracul! Sătana m'a amăgit. Dar' totuși să nu pierd fluierul... Când băgă mâna în buzunar; fluierul perise.

Cărbunarii rămase și mai departe muncind pentru copii — plângându-și soartea...

De atunci se păstrează obiceiul că: tăindu-se turta crailor, de a se pune cu îngrijire la o parte, partea săracilor — ear' învățătura morală e:

Cel-ce se înalță pe sine, Dumnezeu îl va umili.

Iladia, în Decembrie 1899.

Mateu Milencovicu,
inv.

Incassarea în viitor a salariilor învățătorești.

Multe, foarte multe se cer astăzi dela școala și învățător. Pretenșiunile timpului presinte față de școala sunt atât de mari, încât învățătorul conștiu, abia mai poate ave oare de recreare.

Viața lui întreagă este o muncă continuă, pentru deșteptarea și luminarea neamului său. Si în această luptă grea și obositoare, învățătorul are a da piept cu o mulțime de piedeci și greutăți. Coroana tuturor este însă lupta învățătorului pentru existență, lupta cu lipsele și neajunsurile materiale. Salariul ni-e modest, prea modest, încât abia poți să trăiești din el.

Greutatea și necazul însă e acolo, că până când toți oficianții de ceva dai Doamne, ba chiar și scriitorășii de pe la sate își primesc regulat plata lor, până atunci noi, învățătorii, albinele poporului, umblăm umilindu-ne la câți toți și aproape cerșind ce este al nostru.

Știu și cunosc mulți frați colegi, necăjiți cu familie grea și numeroasă, cari au la comună pretensiune de pe an pe an, cu sutele de florini. Acum poștește de-ți implinește conștiințios datorința și marea ta chemare, când tu ești copleșit de lipsuri și neajunsuri!

Dela absolvarea organelor administrative ale comunelor, de a incassa spesele culturale, de unde și învățătorul și-a primit salariul său, comitetele noastre parohiale, în lipsa puterii lor executive directe, prea puțin au putut face în meritul incassării. Tot ce au putut face e, că neincassându-se regulat spesele culturale, — pe lângă că învățătorul suferă ducând lipse — poporul s'a îngreoiat cu restanța de pe an pe an și în urmă văzându-se îngreoiat, strigă contra școalei și învățătorului său, un ce ruinător pentru prestigiul școalei și a învățătorului în viitor, la poporul nostru.

Ar fi timpul suprem, ca factorii competenți să resolve odată definitiv aceste stări deplorabile și ruinătoare, pentru învățători și afacerile învăță-

mentului, caei după zisa sfintei s turi „vrednic este muncitorul de plata”. E drept, că venerabilul nostru din sinod eparhial de estimp s'a ocupat și cu această chestiune momentoasă pentru învățători și afacerile învățământului, dar încă până acum nu știm nimic pozitiv a se fi făcut ceva în cauză, conform concludusului luat în acest venerabil sinod, ear timpul de Anul-nou e aci.

D. T.

Din Banat

Semne imbucurătoare pentru învățători și preoți.

„Certat-a pe cei mândri, blăstămat-a pe cei ce se abat dela poruncile tale”. Catis 17 v. 21.

Vestitul Caprariu din comuna Belinț, pentru-ca să și răsbune asupra învățătorului local C. P., a ademenit întâiu comitetul parohial, apoi sinodul din aceea comună, că au scărțat salariul învățătoreesc.

Afacerea cu scărțarea salariului a trebuit să cadă însă în mâinile noului Episcop al nostru; eară Preasfinția Sa Părintele Iosif Goldiș, ca bărbat al legii, dreptății și adevărului, curând le strică clădirea de ciocoloz, respingând nedreptatea săvârșită de comitet și sinod, pe preotul Caprariu strășnic l'au dojenit, puțin a lipsit că nu l-a suspendat; eară pe învățătorul C. P. l'a pus eară în dreptul său de mai înainte.

Asfel ne spune oficiosul act subsemnat de însuși Prea Sfinția Sa Dl Episcop Iosif Goldiș, pe care act în mâni l'am avut.

Învățătorilor și preoților! Veniți să ne închinăm acestui energic, drept și înțelept Episcop al nostru.

Un credincios.

Intimpinare.

Vă rog să binevoiți a da loc răspunsului meu referitor la cele publicate din Valea-Almagiului în Nr. 49 al „Tribunei Poporului”, aculând aici: document valid, cu care voiesc a dovedi și arăta: ca nu numai Oa. public, ci însuși numitul corespondent să r cunoască, că nu a nimerit a purta numele cel frumos „Adevărul” în locul numelui care-l merită în urma faptelor lui:

Cum-că examenul... cu ce... și ce... o oal... cătră... dia, c... sind... judec... face... moart... la int... ute?

Cum-că pe lângă proț... române a propune de ast... maghiară, i cumcă unii păi... fetițele de școala comuna... scris la cea te stat — a adevē... pot explica cauza, pentru-ce... scrie adevărul că nu port eu... D-nul preot local care e tot... chet la școala de stat... față nu i-a lăsat în șc... nălă nici un an întreg, c... i-a înscris în școala de... încă a îndemnat la aceasta... faptului seu părintesc, căci... nu-l convine d-lui preot a în... în școala comună și în limb... tul

N'am avut nici în gând... vre-odată comuna nici în limba... atât mai puțin în limba germană... protopretor și dl Dr. Klatneck... în limba maghiară despre unii co... reri ai comunei Bozovicu, dar se... „Adevărul” nu pricepe limba ma... s'a exprimat fals în limba germau...

Cu ocaziunea examenului a ist... fost mai multe lucruri de mână ale ră... așezate nu numai pe o masă mare, g... și păreții școalei au fost decorați b... cruri de mână; nu mă pot exprima l... decât trebe a-l compătimi pe numi... respondent că a venit în școala la ex... cu ochii închiși, dar totuși ar fi p... întreba pe cineva din școală cari de... l'ar fi putut conduce, ca cel puțin pipă... afe lucrul de mână, apoi să nu mai p... vedē nici lumina zilei, nici să mai cu... scă binele din rău.

Bozovicu, la 20/XII 1899.

Ermina Radulescu,
învățătoare com.

Adevărurile, de cari se pome... nește, în adevēr sunt spre lauda d-șor... rei învățătoare. — Redacția.

VI.

Seara a sosit oștirea și a doaua zi mineața a și început lupta. Despre ziua lăsase însă o ceață pe câmpiile Rahovei... at nu se vedea om cu om. În întunerecul... stăteau soldații nostri gata să plece... șanțurile turcești; era tăcere ca în... mēt în văzduh și liniște pe întinderea... lor. Abia pe la prânzișor s'a ridicat... țin negura și s'a mai limpezit cerul... unci, la lumina soarelui, tunurile noastre... cepută să bubue. Din 22 de guri se... foc și perire asupra cetățuilor de... urile din partea unde stăteau dorob... dintr'alte 16 guri de la Bucovița... șezară roșiorii.

rcii din cetățuile Rahovei n'au... mână în stn. Răspunsul lor repede... otărt da de știre oștirilor române, că... săzi vor avea mult de lucru și că mult... sânge va curge până deseară. Românii... isbiau virtos cu ghiulele, ear Turcii le ră... pundeau, tudesuind bubuiturile. Și așa a... ut focul din tunuri până la prânz.

ate văile se umpluseră de fum, și... e culmele se vedeau trăsnete de... ipindu-se în aer. Năvala aveau s'o... elenii și ilfovenii. Maiorul Giurescu... țuților din Muscel ceruse singur... olonelul Slăniceanu să intre cel

dintăiu în foc cu batalionul său. Așa de... însuefăit era acest maior și așa de aproape... cu inima. Și când i-s'a dat voe, maiorul... ridicând chipul de-asupra capului, chioti... cât l-au ținut plămâni: „Faceți-vă cruce... flăcăi, și după mine!”

Și, apucându-și chipul în mâna stângă... în care ținea și sabia, el își făcu cruce. După el toți dorobanții din batalion își... făcură semnul crucei și-un murmur s'auzi... prin șiruri: „Doamne-ajută!” Apoi maiorul... își avșiri chipul pe ceafă, luă sabia în... dreapta și porni. „Ural Trăiască România!”... strigară atunci, ca la poruncă, muscelenii... ear când îi văzură că pleacă, toți dorobanții... din urmă care stăteau ca oaste de sprigin... strigară: „Să umblați sănătoși Trăiască... țara!” ear vuetul acesta, eșit din mii de... piepturi, a ajuns până la cetățui și-a sunat... în urechile Turcilor ca un cântec de în... gropare.

Dorobanții, cu tunurile după ei, plecară... iute pe drumul Loscovățului, intrară în sat... se rinduiră în linie de bătaie și ieșiră pe... drumul Rahovei.

Abia eșiseră din sat, când i-au zărit... Turcii din redute și-au început să-i... isbească în față cu obuzuri. Dorobanții o... cotiră puțin la dreapta într'o vălcea, își... lăsară cu toții ranțele într'un loc scutit și... apoi eșiră pe loc neted în bătaia tunu-

rilor.

De-asupra vălceleii se așezară tunurile... noastre și spriginiau înaintarea dorobanților. Giurescu își rășfrase trei companii de... musceleni pe deal, ca să înainteze, ochind... cu pușca, ear' maiorul Enea rămase în... vălcea ca să s'asviră cu alte două com... panii, când va suna trîmbița de năvală.

Când au văzut Turcii pe musceleni... nisuind la deal, au alergat rășleți pe... coasta din față și le-au eșit departe în... din urmă. Acum încep gloanțele fierbinți și... șchiere de pretutindenți, umbletul lor șișă... iește prin aier par'că văzduhul ar fi fost... plin de șerpi. Ear' tunurile din redute își... indeasă loviturile și caută să rășipească pe... Români. Dorobanții lui Giurescu acum... se răslătesc, și în chip de vânători ochesc... de după movilițe și de după copaci, acum... s'adună și dau goană înainte, ca iarăși să... se răslătească singuratici. Și tot așa în... aintând au ajuns aproape de șanțuri și de... reduta cea mai din margine. La șanțuri... s'așteptau ai nostri să fie flupță piept... la piept.

Atunci trîmbița a dat semnul năvalei. Din vălcea rășăriră dorobanții lui Ienea și... cu baionetele pe pușcă începură s'alerge... din rășputeri spre reduta, ear' muscelenii... s'asviră de-aproape pe șanțuri.

O clipă, Turcii s'au îngrămădit cu... toții la șanțuri și trăgeau cu pușca și din

șanț și de pe coama lui. Dar' în trăsni... și pe ei obuzurile noastre, așa că vērēt... pe ilfoveni că-i încunjură, n'așteptară lup... de baionete, ci se întoarseră cu grabă... se deteră îndărăt în reduta, eșiră apoi... dintr'însa, apucând drumul pe deal sp... reduta cea mare Muscelenii intrară... reduta și implântară steag românesc pe e... Aici se odihniră puțin dorobanții până c... sosiră și tunurile de de-asupra vălceleii... până ce se adunară în reduta doroban... din urmă, mehedințenii și putnenii, ca e... fie de sprigin pe câți vreme muscelen... vor de năvală spre reduta cea mare.

Tunurile se urcau cu greu prin locu... rile acestea deluroase. A trecut aproape... un ceas, până au sosit din vălcea. În toat... vremea aceasta muscelenii au tot împușc... spre Turci. În urmă, sosind tunurile a... început să bată în reduta în care s'adu... naseră Turcii.

Eca pe la chindie, și dorobanții n... mănăseră nimic din zorii zilei. Erau mori... de sete, căci li-se isprăvisse apa di... ploșci și pe aici nu găsiu alta. Au făcu... destul astăzi, s'au purtat vitejește și le-a... fi prins bine puțină odihnă. Și cu toat... acestea, așa obosiți și flămânzi cum erau... singuri ei au cerut să dea năvală spre re... duta cea de a doua.